

Рейтинговий звіт NKLV 005-024 про оновлення кредитних рейтингів

Об'єкт рейтингування:	м. Миколаїв
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	11.09.2006 р.
Дата оновлення:	21.06.2019 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний
Рівень інвестиційної привабливості	uaINV4 (високий рівень)
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	17.11.2016 р.
Дата оновлення:	21.06.2019 р.

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2018 рік в цілому, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана виконавчим комітетом Миколаївської міської ради, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу м. Миколаєва

Дата	27.09.2007	24.04.2008 – 20.12.2012	21.06.2013	10.12.2013 – 20.11.2018	21.06.2019
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу боргового зобов'язання Миколаївської міської ради

Дата	27.09.2007	24.04.2008 – 20.12.2012	21.06.2013	10.12.2013 – 20.11.2018	21.06.2019
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня інвестиційної привабливості

Рейтинг інвестиційної привабливості м. Миколаєва ґрунтується на результатах аналізу інвестиційного потенціалу міста та інвестиційного ризику, який пов'язаний з інвестиційною діяльністю на території міста без урахування внутрішніх ризиків, спільних для усіх об'єктів рейтингування на території України.

Рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія рейтингу

Дата	17.11.2016 р.	30.06.2017 р.	22.06.2018 р.	21.06.2019
Рівень рейтингу	uaINV4	uaINV4	uaINV4	uaINV4
Рейтингова дія	визначення	оновлення	оновлення	оновлення

Об'єкт рейтингування з рівнем рейтингу uaINV4 характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Довідково: За шкалою рівнів інвестиційної привабливості

uaINV5	Об'єкт рейтингування характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV4	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV3	Об'єкт рейтингування характеризується привабливістю для здійснення інвестицій на рівні вище середнього порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV2	Об'єкт рейтингування характеризується середнім рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV1	Об'єкт рейтингування характеризується низьким рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Рівень кредитного рейтингу м. Миколаєва підтримується:

- збереженням позитивної динаміки доходної частини бюджету без урахування трансфертів протягом 2015-2018 рр.;
- достатньою диверсифікацією господарського комплексу міста Миколаєва за видами економічної діяльності й основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- низьким рівнем консолідованого боргового навантаження бюджету міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Миколаєва обмежується:

- суттєвою чутливістю господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- складною політичною ситуацією та впливом негативних чинників на фінансовий ринок і нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися в соціально-економічній та фінансовій сферах м. Миколаєва протягом 2018 року та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Миколаївської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Основні показники соціально-економічного розвитку міста та його фінансового стану наведено у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Миколаєва

Назва показника	2015	2016	2017	2018	Темп росту,%
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	493,6	490,8	486,3	483,2	99,4
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	114,5	112,4	107,3	106,5	99,2
Середньомісячна заробітна плата, грн.	4 295,0	5 223,0	6 953,0	8 337,0	119,9
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	44,9	73,8	92,5	91,1	98,5
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	17 983,4	16 203,3	16 290,5	17 289,9	106,1
Капітальні інвестиції, млн. грн.	4 164,2	5 603,3	5 640,3	5 654,6	100,3
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	156,2	156,2	132,2	139,3	107,2
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	1 331,0	1 510,8	1 657,2	1 700,3	102,6
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	100,0	85,5	50,8	36,3	71,4
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	961,4	1 931,4	1 673,5	1 792,1	107,1
Доходи бюджету, млн. грн.	2 551,9	3 267,3	4 179,9	4 595,9	110,0
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	2 478,3	3 160,3	4 191,6	4 677,1	111,6
Прямий борг (без врахування середньострокових позик з єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	0,0	0,0	0,0	0,0	-

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Соціальна сфера та економіка міста

Миколаїв – місто обласного значення, адміністративний центр Миколаївської області, один із важливіших промислових, транспортних, наукових та культурних центрів півдня України. За чисельністю населення (483,2 тис. осіб станом на 01.01.2019 р.) Миколаїв належить до середніх міст України. Демографічна ситуація у м. Миколаєві в 2018 році характеризувалась зменшенням чисельності наявного населення за рахунок природного скорочення, тоді як сальдо міграції мало позитивне значення. Зважаючи на структуру економіки м. Миколаєва, ринок праці міста помірно диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Розвиток ринку праці міста Миколаїв характеризувався зменшенням чисельності зайнятих. При цьому, рівень зайнятості населення, як і раніше, перевищував відповідний загальнодержавний показник – за результатами 2018 року питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становила 22% (18,2% по Україні в цілому).

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Миколаєва у 2015-2017 рр. були високими, проте поступалися відповідним показникам по країні, й значною мірою були забезпечені поетапним зростанням мінімальної заробітної плати та здійсненням індексації заробітної плати згідно з чинним законодавством. Протягом 2018 року рівень оплати праці збільшився на 19,9% (на 24,8% в середньому по Україні) до 8 337 грн. Рівень оплати праці другий рік поспіль залишається нижчим за середній показник по країні, що у свою чергу впливає на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету міста). Слід зазначити, що темпи зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб протягом 2016 та 2017 років були дуже високими (152,2% та 132,7% відповідно), зважаючи на суттєве збільшення рівня мінімальної заробітної плати. В 2018 році обсяг надходжень податку також зростав, але нижчими темпами – приріст до відповідного показника 2017 року становив 20,6%, рівень виконання річного плану був високим – у минулому році бюджет міста отримав 102% запланованого річного обсягу податку.

Протягом 2018 року мало місце зменшення обсягу невикраденої заробітної плати працівникам міста, проте співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці, як і раніше, відповідало високому рівню заборгованості – 10,3%. У структурі загальної суми заборгованості 78,7% становлять борги економічно-активних підприємств, передусім державної форми власності.

Економічний потенціал Миколаєва характеризується багатогалузеву промисловістю, розгалуженою транспортною мережею та розвиненим портовим господарством. Крім того, місто має розвинену мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності помірний: у 2018 році, як і в попередніх періодах, зберігалась певна залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств. Основними платниками обов'язкових платежів до міського бюджету є підприємства промисловості, транспорту та зв'язку, сільського господарства, бюджетної та фінансової сфери. Найбільші обсяги обов'язкових платежів до місцевого бюджету щорічно забезпечує ДП «НВГ ЗОРЯ-МАШПРОЕКТ», проте залежність від результатів діяльності цього підприємства є помірною.

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста високі, але чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків залишається суттєвою. У 2018 році, як і в 2017 році, більшість показників, що характеризують стан міської економіки та рівень ділової активності, зростали.

У 2019 році зберігаються негативні чинники, що впродовж попередніх років обмежували економічний розвиток та стан фінансового ринку країни, що у свою чергу негативно впливало на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів. На подальший розвиток вітчизняної економіки можуть вплинути: сповільнення розвитку світової економіки, на фоні посилення політики протекціонізму з боку США, загроза ескалації бойових дій на сході, міграційні процеси, відсутність переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, обмеження на транзит українських товарів через територію Російської Федерації, а також посилення політичних ризиків напередодні президентських і парламентських виборів.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Промисловий комплекс м. Миколаєва помірно концентрований за основними підприємствами та галузями. Враховуючи зміни у статистичному обліку, зі складу основних галузей промислового комплексу міста починаючи з 2016 року було виключено металургійну галузь, а провідними галузями міста у 2016-2018 рр. залишалися: машинобудування, харчова промисловість та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Зміни в структурі промислового комплексу міста протягом 2017 та 2018 років характеризувались зменшенням в обсязі реалізованої промислової продукції питомої ваги машинобудування та зростанням частки харчової промисловості й енергетичної галузі. Питома вага підприємств міста в загальнообласному обсязі реалізації продукції скоротилась, але залишалась суттєвою (29,7% у 2018 році). Обсяг реалізованої продукції у розрахунку на одного мешканця в м. Миколаєві починаючи з 01.01.2016 р. є меншим за середній показник по країні.

У 2018 році на розвиток промислового комплексу країни позитивно впливали: сприятлива цінова кон'юнктура на ключових світових товарних ринках вітчизняного експорту (зокрема, ринку чорних металів), розширення торговельного співробітництва з країнами ЄС та зростання економік основних торговельних партнерів України. Починаючи з IV кварталу 2018 року темпи зростання промислового виробництва в Україні уповільнились: стримували динаміку розвитку реального сектору зниження світових цін на продукти харчування (передусім, олію та цукор), а також транспортно-логістичні проблеми, в тому числі через ескалацію конфлікту з РФ в Азовському морі. При цьому зберігались негативні фактори, що впливали на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність протягом попередніх чотирьох років: збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, складність отримання кредитних ресурсів. Чутливість промислового комплексу міста Миколаїв до негативних загальнодержавних факторів є суттєвою. Як і в попередніх періодах, вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Миколаїв (в першу чергу машинобудівної галузі) був суттєвим, на обсяги надходжень податків та зборів до міського бюджету – помірним. За підсумками 2018 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму майже 17,3 млрд. грн., що на 6,1% більше за відповідний показник попереднього року в фактичних цінах, але у розрахунку на 1 мешканця на 39,9% менше за аналогічний показник по країні.

Зважаючи на те, що основним промисловим підприємствам притаманна експортна орієнтованість, чутливість промислового комплексу міста до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є значною. Протягом останніх років на динаміку зовнішньої торгівлі товарами підприємств міста впливали труднощі з реалізацією на традиційних ринках збуту продукції машинобудівної галузі, в тому числі внаслідок припинення співробітництва України з Російською Федерацією у війсьній сфері та введення обмежень з боку Російської Федерації на поставки продукції українських підприємств. Провідні підприємства-експортери, зокрема ДП «НВГ ЗОРЯ-МАШПРОЕКТ» (понад 90% продукції реалізує за кордон), мали шукати нові ринки збуту своєї продукції, передусім в країнах Азії, Європейського Союзу та Близького Сходу.

Протягом 2016-2018 рр. обсяги зовнішньоторговельного товарообороту в м. Миколаєві зростали передусім за рахунок збільшення обсягів експорту зернових культур – питома вага продуктів рослинного походження зростає до понад 80% загального обсягу експортних поставок підприємств міста. Зміни в структурі експортних поставок товарів підприємствами міста у цей період характеризувались зростанням питомої ваги експорту продуктів рослинного походження та зменшенням питомої ваги продукції машинобудівного комплексу (машин, обладнання, механізмів, електротехнічного обладнання). У 2018 році обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Миколаєва склав 1,7 млрд. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця в 1,4 рази перевищує середній показник по країні та на 2,6% більше за відповідний показник 2017 року.

Стратегічною галуззю міста Миколаїв залишається транспортний комплекс. На території міста діють 3 морські та 1 річковий порти, потужний залізничний вузол, автовокзал та автостанції, система громадського транспорту, поблизу міста розташовані міжнародний аеропорт та аеродром. Вплив економічної рецесії на результати діяльності основних підприємств транспортного комплексу міста Миколаїв був помірним. За даними ОФ ДП «АМПУ» за результатами 2018 року обсяг переробки вантажів на ДП «Миколаївський морський торговельний порт» збільшився на 24,1%, відповідно, порт покращив свою позицію та займає друге місце (у 2017 році третє місце) в Україні за обсягами переробки вантажів після Морського порту «Южний». Збільшило обсяги переробки вантажів і ТОВ «Морський спеціалізований порт Ніка-Тера». У 2018 році порт забезпечив приріст перевалки на рівні 40% до показника 2017 року та посів другу позицію у ТОП найбільших приватних стивідорних компаній країни. Традиційно для Миколаївських портів основними видами оброблюваних вантажів залишаються зернові та чорні метали.

Зважаючи на збереження стабільної внутрішньополітичної ситуації в регіоні, в Миколаєві, як і в попередніх періодах, зберігався сприятливий інвестиційний клімат. У 2018 році на відміну від попередніх періодів, у м. Миколаєві мало місце зростання обсягу прямих іноземних інвестицій, проте, як і раніше, залежність підприємств від надходжень іноземного капіталу залишалася невисокою. Протягом аналізованого періоду у м. Миколаєві реалізовувались важливі інвестиційні проекти підприємствами міста, передусім, промислового та транспортного комплексів. Обсяги капітальних інвестицій на території м. Миколаєва зростали. Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2018 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, становила майже 5,7 млрд. грн., що в розрахунку на 1 мешканця на 14,8% менше за середній показник по країні.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Миколаєва, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими організаціями.

Протягом попередніх періодів відбувався поетапний перегляд тарифів на комунальні послуги відповідно до постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. У 2018 році рівень покриття тарифами собівартості за усіма видами комунальних послуг був нижчим за 100%. З метою забезпечення надійного та безперебійного функціонування житлово-експлуатаційного господарства м. Миколаєва з міського бюджету щорічно надається фінансова підтримка підприємствам галузі, в тому числі шляхом здійснення внесків до статутних фондів.

Протягом 2018 року рівень проплати населення за всіма видами послуг був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) збільшився та у розрахунку на 1 мешканця відповідав помірному рівню боргу.

Миколаївська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Миколаєва перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Міська влада протягом 2018 року приватизацію об'єктів, які належать до комунальної власності територіальної громади, не здійснювала. За результатами 2018 року обсяги надходжень від оренди майна майже відповідали обсягу надходжень попереднього року, тоді як надходження від продажу землі та від оренди земельних ділянок скоротились. Загалом, за результатами 2018 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 7,7%, що на 1,3 в. п. менше в порівнянні з аналогічним показником 2017 року.

Бюджет міста

Бюджет м. Миколаєва – бюджет місцевого самоврядування. Миколаїв є містом обласного значення, зведений бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Доходи бюджету м. Миколаєва формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом та трансфертів.

Динаміка доходної частини бюджету міста Миколаїв (без урахування трансфертів) протягом 2012-2018 рр. була позитивною. Рівень бюджетної забезпеченості зберігався на помірному рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2018 році становило 84,9% (86,8% у 2017 році). Для бюджету міста Миколаїв характерним є помірний рівень концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду як за основними галузями, так і за основними платниками податків. Рівень самостійності бюджету залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Миколаєву рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015-2018 рр. перераховувалась реверсна дотація (вилучення).

Бюджет м. Миколаєва за результатами виконання в 2018 році мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (486,9 млн. грн.), обсяг якого зменшився в порівнянні з відповідним показником 2017 року на 15,7%, що було зумовлено високими темпами зростання поточних видатків (приріст становив 15,2%), тоді як темпи зростання операційних надходжень були помірними. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 12,6 млн. грн. Бюджет міста за підсумками 2018 року виконано з дефіцитом обсягом 81,24 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 509,14 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 590,38 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку та залишки бюджетних коштів.

За результатами 2018 року показники ліквідності бюджету міста перебували на високому рівні за загальним та спеціальним фондами. У 2016-2018 рр. суттєвих затримок з боку Державної казначейської служби щодо виконання платіжних доручень головних розпорядників бюджетних коштів не спостерігалось. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста протягом 2014-2018 рр. не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом 2018 року до доходної частини бюджету міста надійшло 4 595,85 млн. грн., що на 10% більше, ніж обсяг відповідних надходжень 2017 року. Основними джерелами формування доходної бази бюджету м. Миколаєва залишалися податкові надходження та трансферти з державного бюджету. Обсяги надходжень за більшістю основних джерел наповнення бюджету міста зростали, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів за результатами 2018 року був високим. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано на 101,5%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста були виконані на 100,6%, спеціального фонду – на 165%.

Позитивна динаміка наповнення доходної частини бюджету міста обумовила високі темпи зростання видаткової частини бюджету та прийнятний рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету. Обсяг видаткової частини бюджету міста Миколаїв за результатами 2018 року становив 4 657,2 млн. грн. та збільшився на 11,7% проти відповідного показника 2017 року. Затверджений на 2018 рік план за видатками бюджету було виконано на 95,5%.

Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Починаючи з 01.01.2015 р. дві найбільші за обсягами видатків галузі бюджетної сфери (освіта та охорона здоров'я) фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей зростає.

Питома вага капітальних видатків у видатковій частині бюджету міста скоротилась до 13% (15,8% у 2017 році). Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою. Протягом 2018 року, як

і в попередніх періодах, запозичення до бюджету розвитку міста не здійснювались, отже видатки на обслуговування прямого боргу Миколаївської міської ради відсутні.

Бюджет на 2019 рік

Міський бюджет м. Миколаєва на 2019 рік було затверджено 21.12.2018 р. Доходну частину бюджету затверджено у обсязі 4 712,6 млн. грн. (на 2,5% більше за фактичне виконання у 2018 році), видаткову – в обсязі 4 692,4 млн. грн. (на 0,8% більше, ніж фактичний обсяг у 2018 році).

Основними джерелами доходної частини бюджету міста у 2019 році залишатимуться податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних і фізичних осіб), єдиний та акцизний податки та трансферти. Бюджетом міста було передбачено суттєві темпи зростання обсягу податкових надходжень до показників минулого періоду (на 15,9%). Таке зростання планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 24%). Бюджет міста на 2019 рік в цілому збалансовано за доходами, видатками та кредитуванням. Бюджет міста прийнято з профіцитом загального фонду обсягом 591,8 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку). Спеціальний фонд бюджету міста затверджено з дефіцитом у сумі 591,8 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаватимуться із загального фонду.

Боргові зобов'язання міста

Протягом 2018 року, як і в попередніх періодах, Миколаївська міська рада запозичень до міського бюджету не здійснювала. Станом на 01.01.2019 р. прями боргові зобов'язання міста склалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку в попередніх бюджетних періодах. Консолідоване боргове навантаження доходної частини бюджету міста, як і раніше, перебуває на низькому рівні.

Миколаївська міська рада розглядала можливість залучення коштів до бюджету розвитку у формі випуску облігацій місцевої позики обсягом 50,0 млн. грн., термін залучення коштів – 5 років. За інформацією Миколаївської міської ради у 2019 році здійснення запозичень до бюджету міста не планується.

КП «Миколаївводоканал» ведеться робота з впровадження проекту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаєві» із залученням позики Європейського інвестиційного банку (ЄІБ). Миколаївська міська рада також проводить підготовчу роботу із залучення КП «Миколаївелектротранс» коштів міжнародних фінансових організацій під гарантію міської ради на модернізацію громадського тролейбусного транспорту м. Миколаїв.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Миколаєва та кредитний рейтинг боргового зобов'язання Миколаївської міської ради підтверджено на рівні uaBBB+, прогноз «стабільний». Рівень інвестиційної привабливості м. Миколаєва визначено на рівні uaINV4 (високий рівень).

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К.Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Миколаєва у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	2017	2018
Податкові надходження	907 153,2	1 103 118,2	1 640 392,9	2 113 342,7	2 401 792,3
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	61 746,5	102 127,3	114 978,5	132 858,2	151 831,6
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	864 971,6	1 341 388,8	1 465 836,0	1 876 924,5	1 995 726,5
Операційні надходження всього	1 833 871,4	2 546 634,4	3 221 207,4	4 123 125,5	4 549 350,3
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	1 013 379,3	1 304 824,0	1 561 836,1	2 196 906,2	2 600 633,8
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	676 409,1	765 972,2	977 875,4	1 311 746,6	1 449 180,0
Операційні видатки всього	1 689 788,4	2 070 796,2	2 539 711,5	3 508 652,8	4 049 813,8
Операційний баланс	144 082,9	475 838,1	681 495,9	614 472,7	499 536,6
Фінансовий дохід	26,7	96,5	37 549,8	29 341,6	21 617,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	26,7	96,5	37 549,8	29 341,6	21 617,7
Поточний баланс	144 109,6	475 934,7	719 045,7	643 814,3	521 154,2
Капітальні надходження	5 624,6	5 150,3	3 140,1	10 784,1	6 279,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	13 362,3	0,0	5 413,8	16 680,5	18 604,8
Капітальні надходження всього	18 986,9	5 150,3	8 553,9	27 464,5	24 884,7
Придбання основного капіталу	66 325,3	333 919,8	555 033,1	549 268,7	421 402,6
Капітальні трансферти	7 762,9	56 572,8	44 330,6	111 067,8	186 007,4
Капітальні видатки всього	74 088,3	390 492,6	599 363,7	660 336,5	607 410,0
Капітальний баланс	-55 101,4	-385 342,3	-590 809,8	-632 871,9	-582 525,4
Баланс після капітальних видатків	89 008,2	90 592,4	128 235,9	10 942,4	-61 371,1
Кредитування з урахуванням повернення	8 004,5	17 007,6	21 274,2	22 643,2	19 870,5
Профіцит/дефіцит	81 003,7	73 584,8	106 961,8	-11 700,8	-81 241,7
Фінансування	-81 003,7	-73 584,8	-106 961,8	11 700,8	81 241,7
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Основні джерела фінансування бюджету м. Миколаєва, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	2017	2018
Профіцит/дефіцит	81 003,7	73 584,8	106 961,8	-11 700,8	-81 241,7
Фінансування	-81 003,7	-73 584,8	-106 961,8	11 700,8	81 241,7
Зміни залишків	-52 334,8	-74 540,7	-107 983,9	11 984,6	89 062,7
залишок на початок року	176 611,7	228 946,5	303 487,2	411 471,1	399 486,5
залишок на кінець року	228 946,5	303 487,2	411 471,1	399 486,5	310 423,8
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	-25 521,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	-25 521,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	300 000,0	300 000,0	300 000,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	-300 000,0	-300 000,0	-300 000,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-3 147,6	955,9	1 022,1	-283,8	-7 821,0
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Виконання доходної частини бюджету міста Николаєва, тис. грн.

Показники	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	1 103 118,2	1 640 392,9	2 113 342,7	2 370 775,0	2 401 792,3	101,3	113,6
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	43,2	50,2	50,6	52,4	52,3	-	-
Податок з доходів фізичних осіб	652 656,2	993 649,7	1 318 217,2	1 559 650,0	1 590 136,9	102,0	120,6
Податок на прибуток підприємств	2 449,9	2 099,9	3 096,6	2 250,0	1 643,2	73,0	53,1
Податки на власність	0,0	0,0	2,7	0,0	1,3	-	48,7
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів	5,4	0,8	0,3	0,0	0,3	-	113,9
Акцизний податок	114 564,3	166 926,7	208 807,0	191 790,0	212 514,3	110,8	101,8
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	13 539,4	20 685,2	27 565,4	27 890,0	31 057,0	111,4	112,7
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	178 783,7	254 933,3	286 237,3	291 730,0	256 335,8	87,9	89,6
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	6 295,2	2 290,1	4 082,0	3 400,0	4 383,6	128,9	107,4
Єдиний податок	134 854,2	199 013,5	264 223,8	293 180,0	304 328,5	103,8	115,2
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	-601,8	102,5	221,2	350,0	490,7	140,2	221,8
Інші податки та збори	571,8	691,1	889,2	535,0	900,6	168,3	101,3
Неподаткові надходження	102 223,9	152 528,3	162 199,9	114 462,0	173 449,2	151,5	106,9
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	4,0	4,7	3,9	2,5	3,8	-	-
Власні надходження бюджетних установ та організацій	65 248,4	75 267,8	81 976,8	52 826,0	88 408,4	167,4	107,8
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	37 409,8	29 160,0	12 700,0	21 411,0	168,6	73,4
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	10 022,9	11 426,3	10 825,212	10 000,0	10 825,219	108,3	100,0
Державне мито	5 768,3	4 327,6	566,3	650,0	552,4	85,0	97,5
Плата за надання адміністративних послуг	12 455,1	15 563,2	26 128,3	30 390,0	30 288,1	99,7	115,9
Інші неподаткові надходження	8 729,2	8 533,5	13 543,2	7 896,0	21 964,2	278,2	162,2
Доходи від операцій з капіталом	5 150,3	3 140,1	10 784,1	4 000,0	6 279,9	157,0	58,2
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1	-	-
Кошти від продажу основного капіталу	4 376,1	1 206,7	125,0	2 000,0	111,5	5,6	89,2
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	774,2	1 933,4	10 659,1	2 000,0	6 168,4	308,4	57,9
Цільові фонди, у т.ч.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Разом доходів	1 210 492,4	1 796 061,3	2 286 326,7	2 489 237,0	2 581 521,4	103,7	112,9
Трансферти	1 341 388,8	1 471 249,8	1 893 605,0	2 038 074,8	2 014 331,3	98,8	106,4
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	52,6	45,0	45,3	45,0	43,8	-	-
ВСЬОГО	2 551 881,2	3 267 311,1	4 179 931,6	4 527 311,9	4 595 852,7	101,5	110,0

Джерело: Департамент фінансів Николаївської міської ради

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Миколаєва, тис. грн.

Показник	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Державне управління	78 874,1	92 496,2	156 877,2	206 854,9	205 031,0	99,1	130,7
Освіта	604 839,9	815 481,5	1 151 613,4	1 394 052,7	1 368 315,4	98,2	118,8
Охорона здоров'я	379 770,9	408 051,1	542 671,8	662 541,9	669 896,2	101,1	123,4
Соціальний захист і соціальна допомога	603 746,0	835 924,3	1 113 758,2	1 203 712,8	1 185 547,7	98,5	106,4
Культура і мистецтво	99 098,4	120 140,5	153 403,2	108 989,1	110 597,5	101,5	72,1
Фізична культура і спорт	46 940,4	67 522,2	113 693,3	117 083,5	116 680,5	99,7	102,6
Житлово-комунальне господарство	321 141,5	332 315,2	454 362,0	519 162,6	442 344,6	85,2	97,4
Економічна діяльність	X	X	X	509 638,4	413 125,6	81,1	-
Сільське, лісове, рибне господарство та мисливство	161,2	196,2	140,5	2 830,9	1 495,4	52,8	1 064,5
Будівництво	59 475,7	76 069,6	97 903,6	271 517,7	193 397,6	71,2	197,5
Транспорт	157 421,0	271 634,1	160 928,6	103 835,6	99 867,7	96,2	62,1
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	47 998,7	30 412,4	32 345,7	131 454,1	118 364,9	90,0	365,9
Цільові фонди	1 388,0	1 562,9	820,0	X	X	-	-
Видатки, не віднесені до основних груп	9 689,5	4 286,4	3 729,0	X	X	-	-
Інша діяльність	X	X	X	33 365,9	26 541,8	79,5	-
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	5 349,9	8 927,2	8 712,9	22 404,4	21 508,1	96,0	246,9
Громадський порядок та безпека	755,7	815,4	1 383,0	2 542,1	2 501,4	98,4	180,9
Охорона навколишнього природного середовища	33,6	205,2	0,0	5 679,0	2 532,3	44,6	-
Резервний фонд	0,0	0,0	0,0	2 740,4	0,0	0,0	-
Разом видатків	2 416 684,6	3 066 040,4	3 992 342,4	4 755 401,8	4 538 080,3	95,4	113,7
Трансферти іншим бюджетам	44 604,2	73 034,8	176 646,8	120 019,5	119 143,5	99,3	67,4
у т.ч. реверсна дотація	18 418,4	37 806,6	53 836,8	100 711,1	100 711,1	100,0	187,1
Усього видатків	2 461 288,8	3 139 075,2	4 168 989,2	4 875 421,2	4 657 223,8	95,5	111,7
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	18 294,8	23 317,2	25 276,1	24 322,0	24 260,0	99,7	96,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-1 287,1	-2 043,0	-2 632,9	-4 136,0	-4 389,5	106,1	166,7
Разом	2 478 296,5	3 160 349,3	4 191 632,4	4 895 607,2	4 677 094,4	95,5	111,6

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради